

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilujen tilannekatsaus

VÄLIRAPORTTI 2017

**Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeiluilujen
yhteistyöpäivät 19.3.2018**

Anna Levy ja Marja Veikkola, Osekk (koordinoija)

Arvio kaikista kokeiluista valmistuvien määristä

Tutkinto	Vuonna 2016 valmistuvien määrä	Vuonna 2017 valmistuvien määrä	Kokeiluissa opiskelevien opiskelijoiden määrä 31.12.2017	Arvio valmistuvien määrästä vuosina 2014 - 2019
Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja	60	51	138	249
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala, lähihoitaja (perustason ensihoitaja)	36	122	328	486
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologia-asentaja	12	28	134	174
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, turvalaiteasentaja	13*	7*	0	20*
Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointiasentaja				
Yhteensä	121	208	600	929

Välinehuoltoalan perustutkinnossa opiskelevien määrä 31.12.2017 ja kokeiluista valmistuneiden opiskelijoiden määrät vuosina 2016 - 2017

Koulutuksen järjestäjä	Opiskelija määrä 31.12.2017	Valmistuneita opiskelijoita vuonna 2016	Valmistuneita opiskelijoita vuonna 2017	Arvio kokeiluista valmistuvien opiskelijoiden määrästä
Amiedu	49	7	8	64
Etelä-Savon ammattiopisto	1	-	2	3
Stadin aikuisopisto	28	8	-	36
Stadin ammattiopisto	12	9	1	22
Oulun seudun ammattiopisto	17	13	18	48
Savon ammattiopisto	16	11	8	35
Turun ammatti-instituutti	15	12	14	41
Yhteensä	138	60	51	249

Koulutuksen järjestäjittäin välinehuoltoalan perustutkinnon kokeiluista eronneiden opiskelijoiden määrät vuosina 2015 - 2017

Koulutuksen järjestäjä	Kokeilun aloittamisvuosi	Eronneiden opiskelijoiden määrä				Eronneiden opiskelijoiden määrä yhteensä vuosina 2015-2017
		vuonna 2014	vuonna 2015	vuonna 2016	vuonna 2017	
Amiedu	2014	-	13	3	3	19
Etelä-Savon ammattiopisto	2015	-	1	4	1	6
Stadin aikuisopisto	2014	1	1	1	1	4
Stadin ammattiopisto	2015	-	5	5	-	10
Oulun seudun ammattiopisto	2014	4	3	3	4	14
Savon ammattiopisto	2014	2	5	4	2	13
Turun ammatti-instituutti, Aikuiskoulutus	2014	-	6	1	4	11
	Yhteensä	7	34	21	15	77

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilusta eroamisen syyt ja niiden määrä vuosina 2014 – 2017

Eroamisen syyt	Eroamisen syiden määrä				Eroamisen syyt yhteensä vuosina 2014-2017
	vuonna 2014	vuonna 2015	vuonna 2016	vuonna 2017	
Terveydelliset syyt	3	4	4	3	14
Taloudelliset vaikeudet		6	3	2	11
Opiskelu- ja oppimisvaikeudet					
Opiskeluhaluttomuus		2	2	1	5
Sopeutumisvaikeudet					
Opetukseen liittyvät ongelmat					
Opintoalan väärä valinta	2	6	3	3	14
Perhesyyt		2	1		3
Muutto paikkakunnalta			1		1
Muu syy, mikä?	2	14	7	6	29
Yhteensä	7	34	21	15	77

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilussa tapahtuneet muutokset vuonna 2017

Onko seuraaviin asioihin tullut muutoksia vuoden 2017 aikana?	kyllä (n)	ei (n)	Yhteensä (n)
Kokeilusta tiedottamiseen	2	5	7
Opiskelijavalintaan	2	5	7
Oppimisympäristöihin	4	3	7
Pedagogisiin ratkaisuihin	2	5	7
Opetusmenetelmiin	2	5	7
Työssäoppimisten järjestämiseen	4	3	7
Näyttöjen / tutkintotilaisuuksien järjestämiseen	3	4	7
Koulutuksen suunnittelun resursseihin	3	4	7
Opettajien lisä- ja täydennyskoulutuksien resursointiin	2	5	7
Opettajien työelämään tutustumisen resursointiin	2	5	7
Laite- ja materiaalihankintojen resursointiin	1	6	7

Oppimisen ja osaamisen arviointi

- 1.8.2018 voimaan tulevien uusien tutkinnon perusteiden uskotaan selkeyttävän osaamisen arviointia
- Tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset tulisi tuntea riittävän konkreettisesti ja työelämän arviointiosaamista vahvistettava
- Työpaikoille ehdotetaan tehtäväksi perehdyttämisohjelmaa opiskelijan ohjaukseen ja arviointiin
- *“Työpaikoille opiskelijoiden perehdytysohjelma, josta voisi hyötyä opiskelijat ja uudet top-ohjaajat/näytön arvioijat.”*

Työelämän osaamisen kehittymistä edistäviä tekijöitä

- Keskiössä aktiivinen työelämäyhteistyö
- Oppimisympäristöt ja menetelmät
- Henkilökohtaistaminen

“Henkilökohtaistaminen opintoihin, työelämälähtöinen opetus, työelämää vastaava oppimisympäristö, opetusmateriaali päivitetty työelämän tarpeiden mukaan. Työelämä tietouden opettaminen, valmistumisvaiheessa työpaikkahakemusten ja päivitetyn CV:n laadinta kaikille valmistuville opiskelijoille sekä ohjaaminen työpaikan hakuun eri työnhakukanavissa. Opintojen henkilökohtaistaminen siten, että opiskelijalle mahdollistuu välinehuoltajan määräaikainen keikkatyö.”

Työelämän osaamisen kehittymistä estävät tekijät

- Aiempaan ei juurikaan ilmene muutoksia
- Ammattitaitovaatimusten mukaisten työssäoppimispaikkojen löytämisessä haasteita alueellisesti
- Ohjauksen resurssit

“Näyttöjen keskittyminen liiaksi välinehuoltokeskuksiin, jolloin on ollut työpaikoilla vaikeuksia saada henkilökunta riittämään arviointiin siten että välinehuolto prosessi pysyy kuljetusaikataulussa sekä opiskelijoille suunniteltuja näyttöjä on jouduttu siirtämään myöhäisempään ajankohtaan (kuitenkin tällä hetkellä olemme opintoajan puitteissa pysyneet).

Lisäksi työpaikoilla on ollut välinehuoltajaresurssipulaa ohjaukseen ja näyttöjen arvioitiin sekä työpaikoilla on ollut haastetta saada välinehuoltaja arvioijakoulutukseen mukaan, vaikka arvioijakoulutusta on viety työpaikoille.

Ammattitaitovaatimuksia vastaavia työpaikkoja ei ole ollut riittävästi saatavilla, jotta opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelma voitaisiin toteuttaa opiskelijan henkilökohtaisen tarpeen mukaisesti.”

Koulutuksen järjestäjien arvio tutkinnon perustetyöstä ja näkemys tutkinnon perusteiden toimeenpanosta

- Vuosi 2017 painottui tutkinnon perustetyöhön
- Opetushallituksen sopimusoppilaitoksena tutkinnon perustetyössä toimi Amiedu
- Palaute tutkinnon perustetyöstä:
 - Tutkinnon perustetyössä huomioitiin välinehuoltoalan kokeiluista saadut palautteet tutkinnon muodostumisessa, ammattitaitovaatimuksissa ja kriteereissä.

“Ammattitaitovaatimuksissa ja arviointikriteereissä olevaa päällekkäisyyttä on karsittu. Uudet tutkinnon perusteet ovat työelämälähtöisemmät. Uusien tutkinnon perusteiden rakenne on selkeä.”

- Tiukka aikataulu rajoitti yhtenevien näkemysten ja linjauksien tarkastelua, jota osa tutkinnon järjestäjistä olisi kaivannut.
- Tutkinnon perustetyön katsotaan tästä huolimatta edenneen pääosin hyvin.

Tutkinnon toimeenpanon edistäminen

- Tärkeänä nähdään:
 - Alan koulutuksen, ammattikunnan ja työn tunnettavuuden lisääminen
 - Uusien koulutuksen järjestäjien perehdyttäminen tutkinnon perusteisiin
 - Uusista käytänteistä sopiminen
 - Perehdyttämisen tueksi kaivataan yhteistä perehdyttämismateriaalia.
 - Opetushallituksen roolia korostetaan tutkinnon perusteisiin perehdyttämisessä, samoin kokeiluissa mukana olleiden koulutuksen järjestäjien roolia niin työelämän kuin uusien tutkinnon järjestäjien perehdyttäjänä, ohjaajana ja tukijana

Kaikille kokeiluille yhteiset rajapinnat

- Rajapinnoilla olevaa osaamista tarkasteltiin **kokeilujen välisien yhteisien ja alakohtaisten rajapintojen** osaamisen näkökulmasta
- Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeilun kaikille yhteisinä ammattitaitovaatimuksina tuotiin esille:
 - työelämäosaaminen
 - yrittäjäyysosaaminen
 - tietotekniikan, teknologian ja digitalisaation osaaminen
 - sosiaali- ja terveysalan lainsäädännön ja toimintaperiaatteiden osaaminen
 - asiakaspalveluosaaminen.

Alakohtaiset rajapinnat *välinehuoltoalalla*

- Työelämäosaamisessa infektioiden torjuntatyön, työelämä- ja teknologiaosaamisen ja asiakaspalvelun tulevan esille kaikissa alan työtehtävissä ja työpaikoissa.
 - Sisäisen yrittäjyyden katsottiin korostuvan työtehtävissä.
- Välinehuoltoalan koulutuksen järjestäjät toivat esille yhteistä rajapintaa infektioiden torjuntatyössä suhteessa perustason ensihoitoon.
 - Perustason ensihoidon koulutuksen järjestäjät toivat esille yhteistä rajapintaa sekä infektioiden torjuntatyöhön että käyttämäänsä teknologiaan

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilun yhteenveto ja tulevaisuus

- *Välinehuoltoalan perustutkinnon* perusteet tulevat voimaan 1.8.2018 alkavassa koulutuksessa
 - Nykyinen välinehuoltoalan ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto poistuvat asetuksesta 31.12.2018.
- Tutkintonimike välinehuoltaja
- Kokeilut päättyvät 31.7.2018
 - Kaikkiaan välinehuoltoalan kokeilusta arvioidaan valmistuvan 249 välinehuoltajaa
- Välinehuoltoalan perustutkinto katsotaan kokeilun perusteella SORA – lainsäädännön alaiseksi tutkinnoksi
- Yhteiskunnan tasolla välinehuolto on alana suhteellisen pieni, joten tutkintoon johtavien aloituspaikkojen suuntaamisessa tulisi ottaa huomioon alueellinen työvoimatarve ja sen ennakoiminen

Kiitos!

Anna Levy, anna.levy@osao.fi

Marja Veikkola, marja.veikkola@osao.fi

OSEKK, kokeilujen koordinoija

Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä **OSEKK**

